

INSTITUCIONS DE DRET COMUNITARI

Dra. Mar Campins Eritja

Departament de Dret Penal i Criminologia i Dret
Internacional Públic

Universitat de Barcelona

“

“Donat el caràcter i la finalitat exclusivament docent i eminentment il·lustrativa de les explicacions a classe d'aquesta presentació, l'autor s'acull a l'article 32 de la Llei de propietat intel·lectual vigent respecte de l'ús parcial d'obres alienes com ara imatges, gràfics o altre material contingudes en les diferents diapositives”

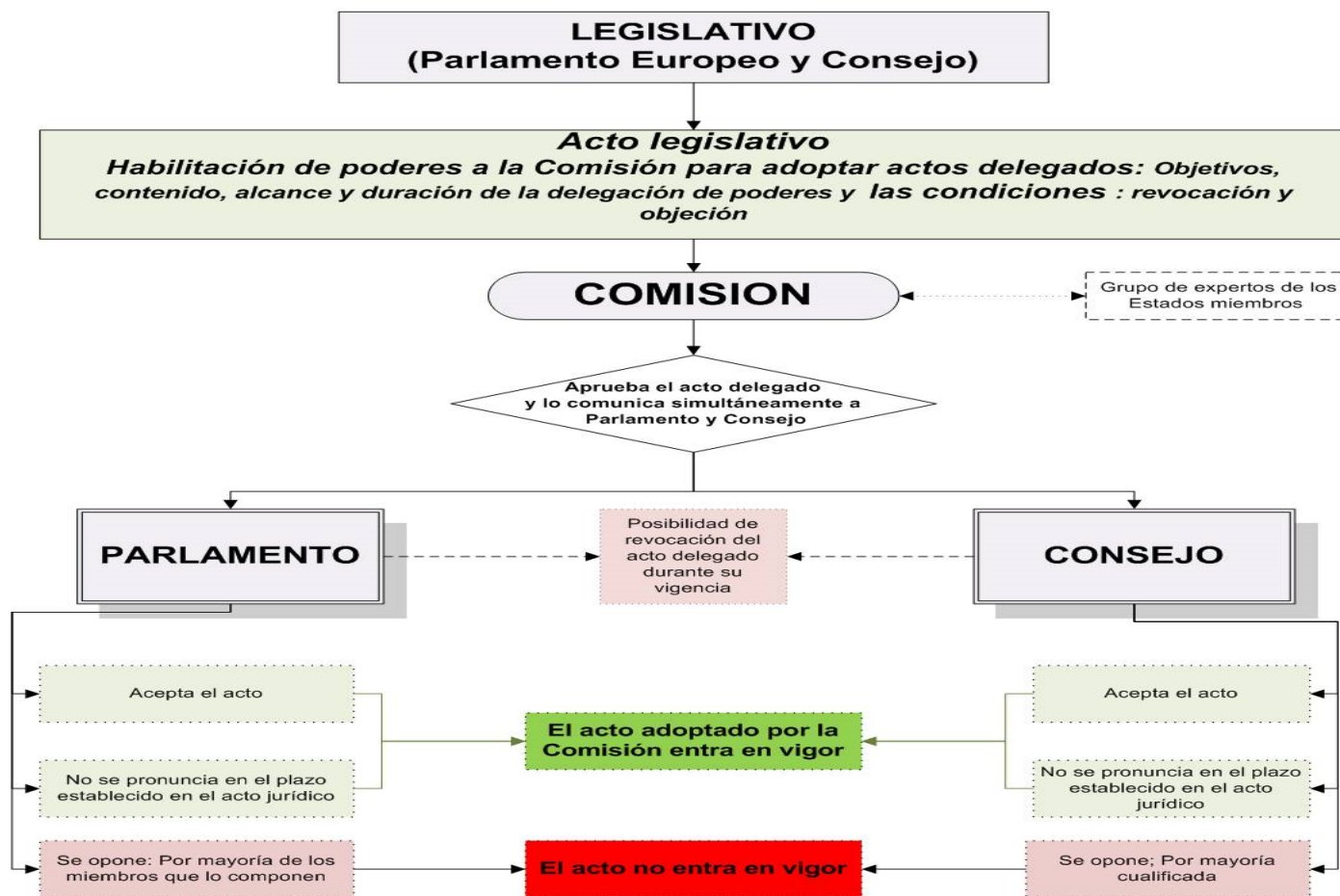
Aplicació del dret de la UE per les institucions de la UE

- “El dret de la Unió Europea és un ordenament jurídic autònom que deriva del Dret Internacional i s’integra i aplica en els ordenaments interns dels Estats” → és a dir, l’apliquen fonamentalment els Estats.
- Realització de les funcions que corresponen a la UE per part de les institucions
  - Creació del dret de la UE: Consell, Parlament Europeu (i Comissió)
  - Execució del dret de la UE: Comissió
  - Supervisió del compliment del dret de la UE: Comissió i Tribunal de Justícia

Un nou sistema per la delegació d'actes

- Actes delegats (art. 290 TFUE)
  - Actes normatius de la Comissió, de caràcter no legislatiu i d'aplicació general. Poden també modificar elements essencials d'un acte legislatiu
  - Vinculats essencialment a les qüestions tècniques
  - Consell i Parlament Europeu estableixen les condicions per l'exercici de la delegació (poden revocar i limitar en el temps la delegació)
  - Supressió dels comitès de la Comitologia i control del Parlament i del Consell

Secuencia para la adopción de actos delegados de la Comisión

Un nou sistema per l'execució d'actes

- L'execució o aplicació del dret de la Unió Europea correspon fonamentalment als Estats Membres (art. 291.1 TFUE)
- Es poden conferir competències d'execució a la Comissió (en casos específics, també al Consell): Actes d'execució (art. 291.2 i 3 TFUE)
  - Mesures que requereixen una aplicació uniforme a la UE
  - Autorització directa a la Comissió per a l'adopció d'aquests actes (abans TL, delegació del Consell)
  - Modalitats de control adoptades mitjançant procediment de codecisió (Consell i Parlament Europeu)
  - Utilització dels comitès de la Comitologia

Comitologia

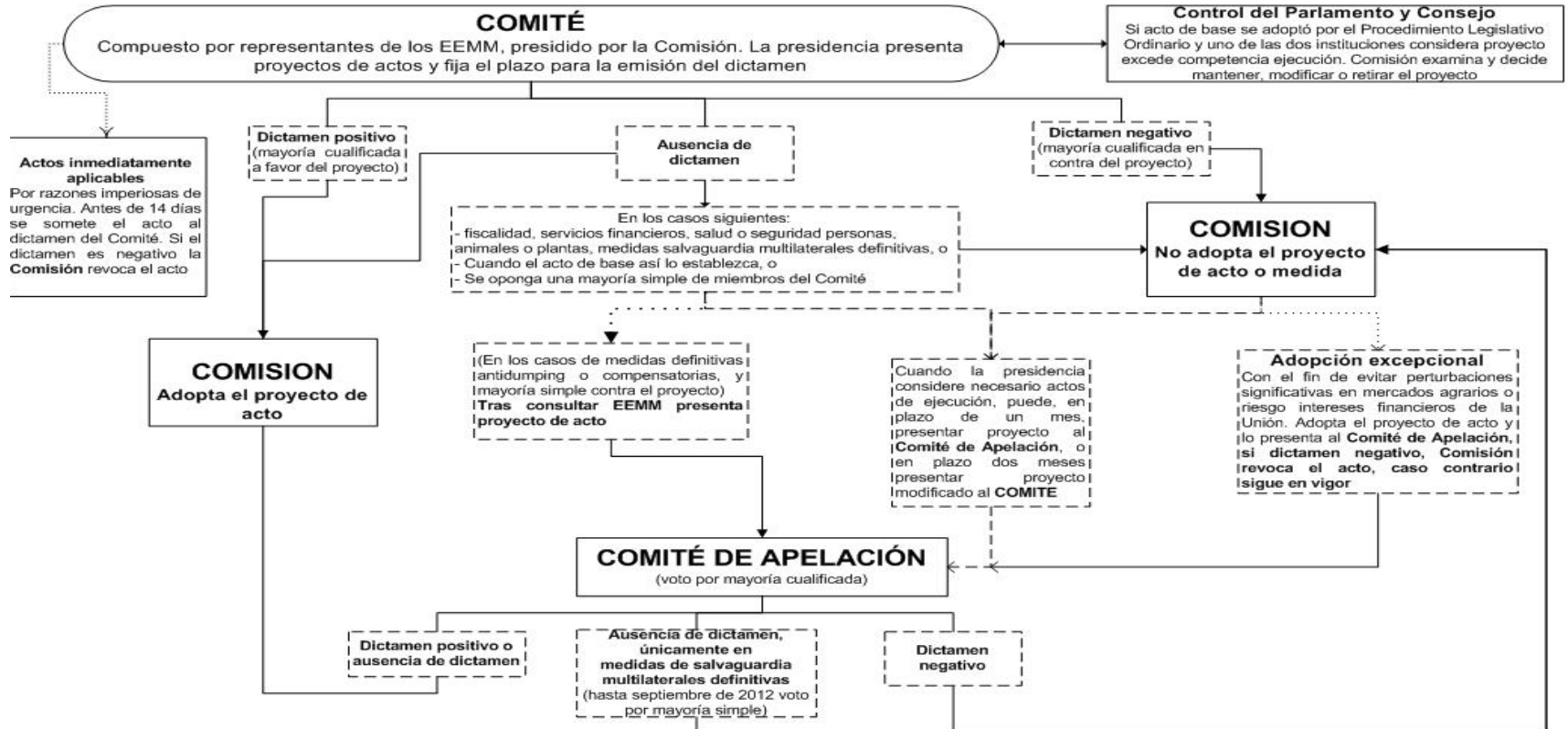
- Control sobre l'exercici de les competències executives per la Comissió: Sotmetent de les mesures d'execució de la Comissió a l'aprovació de Comitès integrats per alts funcionaris de les administracions dels EM
  - Decisió del Consell 87/373/CEE: Tipificació dels procediments de comitologia. 3 procediments (consultiu, gestió i reglamentació - *filet* i *contrafilet*-)
  - Tractat de Maasticht 1992: Acord interinstitucional “modus vivendi” (1993) relatiu a les mesures d'execució dels actes adoptats d'acord amb el procediment de codecisió
  - Decisió del Consell 1999/468/CE: 4 procediments (consultiu, gestió, reglamentació i salvaguarda)
  - Decisió del Consell 2006/512/CE: Procediment de reglamentació amb control
  - Reglament 182/2011 del Parlament Europeu i del Consell: 2 procediments (procediment consultiu i procediment d'examen)

Comitologia

- Actes d'execució: Reglament N° 182/2011 del Parlament Europeu i del Consell: Procediment consultiu i procediment d'examen
- Elecció del procediment:
  - Procediment d'examen: Actes d'abast general, mesures relatives a programes amb implicacions pressupostàries importants, actes relacionats amb la política agrícola, política pesquera, medi ambient, seguretat de les persones, animals i plantes, política comercial, fiscalitat (cal el dictamen favorable del comitè perquè la Comissió pugui adoptar l'acte)
  - Procediment consultiu: Tots els altres supòsits, o en casos degudament justificats (la Comissió té en compte les conclusions del comitè)

Comitología

ACTOS DE EJECUCIÓN: PROCEDIMIENTO DE EXAMEN

Ramón Giménez Peris

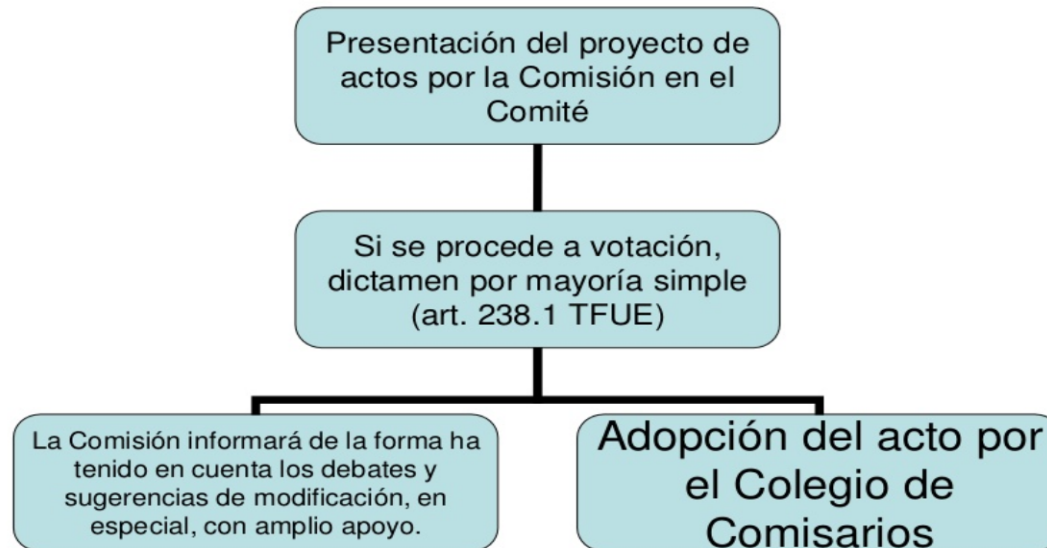

Comitología

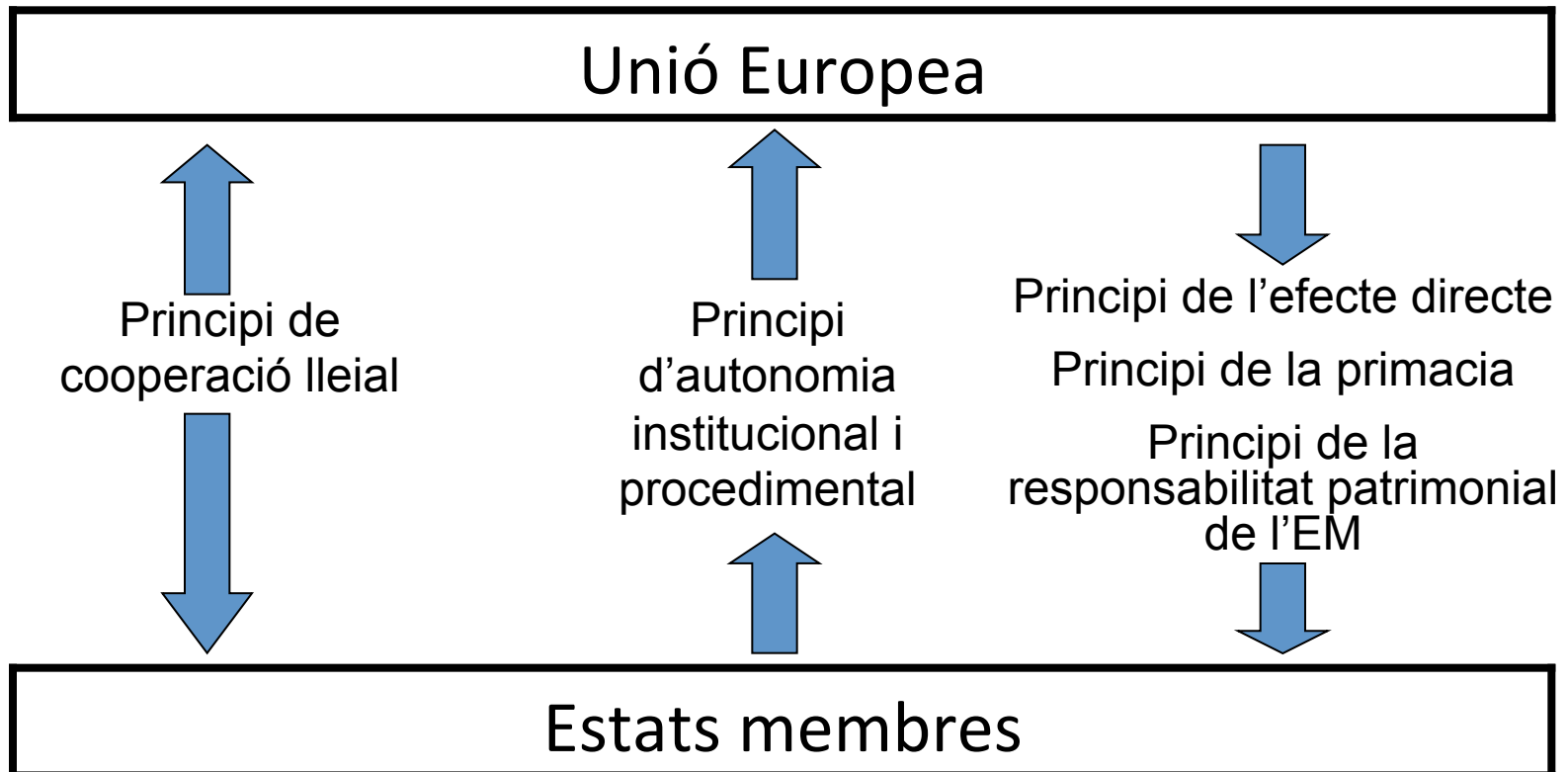

Participación en los comités de asistencia a las competencias de ejecución asignadas a la Comisión

Procedimiento consultivo

Aplicació del dret de la UE pels òrgans dels EM

Aplicació del dret de la UE pels òrgans dels EM

- Principi de la cooperació lleial: art. 4.3 TUE
  - L'UE i els EM es respectaran i assistiran mútuament en el compliment de les missions derivades dels Tractats
  - Els EM adoptaran totes les mesures necessàries per garantir el compliment dels Tractats
  - Els EM s'abstindran de les mesures que posin en perill el compliment dels Tractats
  - Es una obligació de cooperació lleial que s'imposa a tots els poders dels Estats Membres (legislatiu, executiu, judicial) i a tots els nivells de Govern dels Estats Membres (estatal, sub-estatal, local)

Aplicació del dret de la UE pels òrgans dels EM

- Principi de l'autonomia institucional i procedimental
  - Aplicació normativa, administrativa i judicial del dret de la UE als EM
  - Disposicions de la UE d'aplicació directa pels òrgans dels EM
  - Disposicions de la UE que requereixen l'adopció de normes nacionals de desenvolupament

Aplicació del dret de la UE pels òrgans dels EM

- Principi de l'autonomia institucional i procedimental
  - Els EM han de donar plena eficàcia a les normes de la UE: les dificultats d'ordre intern no poden eximir als Estats Membres de les seves obligacions comunitàries.
  - Els EM han d'adoptar totes les mesures necessàries d'acord amb les competències de les institucions nacionals i amb els procediments administratius i judicials previstos en el dret intern
- Art. 4.2 TUE: «La Unión respetará la igualdad de los Estados miembros ante los Tratados, así como su identidad nacional, inherente a las estructuras fundamentales políticas y constitucionales de éstos, también en lo referente a la autonomía local y regional». 13

Aplicació del dret de la UE pels òrgans dels EM

- Principi de l'autonomia institucional i procedimental
  - STJUE 13.6.2002, ass. C-474/99, Comissió c/Espanya

“(...) el examen que realiza del TJ... debe referirse a toda la legislación española adoptada en el ámbito que regula la Directiva con el fin de adaptar el Derecho interno a ella, emane de las autoridades estatales o de las autoridades descentralizadas. En efecto, ***el reparto constitucional de las competencias entre estas autoridades no tiene ninguna incidencia en la apreciación del incumplimiento. Corresponde a los Estados miembros procurar que el cumplimiento de sus obligaciones comunitarias por las autoridades competentes centrales y descentralizadas sea efectivo***”

“(...) las dificultades de orden interno (...) derivadas del modo en que se elaboran las normas legales y reglamentarias, no pueden eximir a los Estados miembros de sus obligaciones comunitarias”

Aplicació del dret de la UE per les institucions comunitàries

- Principi de l'autonomia institucional i procedimental

- STC 45/2001, de 15.2.2001, Diputació Regional de Cantàbria i Generalitat de Catalunya

“(...) Sin perjuicio, pues, de la incidencia que la integración comunitaria comporta, los criterios constitucionales y estatutarios de reparto de competencias no podrían verse modificados o alterados (STC 79/1992, de 28 de mayo, FJ 1) sino mediante su expresa reforma. A propósito se ha de retener, por una parte, que conforme al principio de autonomía institucional y procedimental, la atinente a la titularidad y forma de ejercicio de las potestades y funciones precisas al efecto de alcanzar el resultado u objetivo comunitario, es una cuestión que depende del correspondiente sistema y orden constitucional –al margen de su grado de ajuste a las exigencias comunitarias ...–; y, por otra parte, ... que semejante operación queda extramuros del artículo 93 CE (DTC de 1 de julio de 1992, FJ 4)”